

Biroul de Audit al Tirajelor și Internetului Regulamentul de audit al tirajelor

Aprobat în cadrul Adunării Generale a BATI din data de 4 februarie 2011

Modificat în sedinta Adunarii Generale din data de 01 iulie 2011

CUPRINS

1	Generalități	3
2	Aplicabilitate	3
3	Definiții	3
4	Descrierea procesului de audit	5
5	Rolul, drepturile și responsabilitățile auditorilor	5
6	Rolul, drepturile și responsabilitățile editurilor	6
7	Perioada de audit	6
8	Declarația de difuzare	7
9	Declarația pe proprie răspundere	7
10	Încadrarea diverselor categorii de difuzare în declarația de difuzare	7
11	Algoritmi de calcul folosiți la declarația cifrelor de difuzare	8
12	Raportul de audit al difuzării	8
13	Certificatul de audit al difuzării	9
14	Documente justificative necesare desfășurării auditului	10
15	Programul de audit	13
16	Inspekția auditurilor	13
17	Taxele de audit	13
	ANEXA 1. Model Certificat “Cotidiane cu plată și publicații care apar cel puțin de 2 ori pe săptămână”	14
	ANEXA 2. Model Certificat “Publicații cu plată care apar de cel puțin odată pe săptămână”	15
	ANEXA 3. Model Certificat “Publicații gratuite”	16
	ANEXA 4. Modelul declarației de difuzare	17

1. Generalități

1.1. Asociația „Biroul de Audit al Tirajelor și Internetului” (în continuare: **BATI**) a fost înființată cu scopul de facilita analiza independentă și obiectivă a indicatorilor de performanță a diverselor produse media, în funcție de criteriile convenționale, standardizate la nivel național, stabilite de membrii asociației.

1.2. Prezentul regulament de audit al tirajelor (în continuare: **RA BATI**) reglementează principiile și modul în care se execută verificările tirajelor publicațiilor auditate de către BATI.

1.3. Modificarea prezentului RA BATI este competența Adunării Generale BATI (în continuare: **AG BATI**).

1.4. Comunicarea modificărilor la acest regulament se va face atât în scris, cât și prin mijloace electronice acceptate (e-mail, website, etc.), de către forurile abilitate ale BATI. Pentru simplitate, în acest scop în prezentul document se va utiliza termenul de “comunicare”, respectiv “comunicare a deciziei/deciziilor”.

2. Aplicabilitate

2.1. Prezentul RA BATI se aplică tuturor membrilor BATI care au înscris publicații pe Lista de Audit BATI, respectiv iau parte în auditul de tiraje.

2.2. Auditul se execută în conformitate cu prevederile prezentului regulament, ale regulamentului de organizare și funcționare al BATI (în continuare: **ROF**).

3. Definiții

În acest regulament termenii distribuție și difuzare vor fi considerați echivalenți.

3.1 Definiții generale

3.1.1. **Audit:** procesul continuu de verificare prin experți contabili a cifrelor de difuzare declarate de membrii BATI, pentru perioade de audit standard și în baza unor reguli și criterii de audit cunoscute și unanim acceptate de toate părțile implicate.

3.1.2. **Auditor:** expert contabil numit de BATI (care corespunde paragrafului 5.1. a prezentului RA BATI) și care efectuează auditarea publicațiilor membrilor editori, pe baza unui contract cu BATI și în conformitate cu prevederile regulamentelor BATI.

3.1.3. **Certificat de audit al difuzării:** raportul final eliberat de către BATI, pe baza raportului de audit.

3.1.4. **Raport de audit:** raportul eliberat de auditor, ca rezultat al efectuării auditului, ce cuprinde cifrele de difuzare auditate, precum și opinia auditorului referitoare la desfășurarea și rezultatele auditului, raport ce este semnat de editură și contrasemnat de către auditor.

3.1.5. **Cod de audit BATI:** identificatorul unic al fiecărei publicații ce figurează pe Lista de Audit BATI, dat de către directorul de audit BATI (în continuare: **DA BATI**).

3.1.6. **Declarație de difuzare:** declarația editurii cu privire la cifrele de difuzare și datele unei publicații proprii, pentru o perioadă de audit încă neverificată, făcută în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

3.1.7. **Declarație pe proprie răspundere:** declarația de difuzare neauditată a publicațiilor de pe Lista de Audit BATI (în continuare: **LA BATI**), care au fost auditate deja.

3.1.8. **Ediție/apariție:** totalitatea exemplarelor unei publicații care pot fi evidențiate prin același identificator imprimat pe ele, numit număr de apariție și care se regăsește în toate actele necesare efectuării auditului, inclusiv pentru reeditări și suplimentări de tiraj, indiferent de locul de tipărire.

3.1.9. **Număr de apariție:** identificatorul unic imprimat pe fiecare exemplar dintr-o ediție a unei publicații și care se regăsește în toate actele necesare efectuării auditului (număr de ordine/data de apariție).

3.1.10. **Perioada de audit:** perioada care se ia în calcul pentru verificarea cifrelor de difuzare, pentru care editura completează declarația de difuzare, pentru care experții contabili vor efectua verificările și vor redacta raportul de difuzare și pentru care DA BATI va elibera certificatul de audit.

3.1.11. **Publicație:** produs tipografic/tipăritură (revistă, ziar, catalog, anuar, broșură, etc) cu apariție periodică, care are un nume (siglă) unic(ă) pentru toate aparițiile sale și care conține un număr de apariție consecutiv pentru toate aparițiile sale.

3.1.12. **Publicație cotidiană:** publicație care apare cel puțin de patru ori pe săptămână.

3.1.13. **Publicație săptămînală:** publicație care apare maximum de două ori pe săptămîna și cel puțin de două ori pe lună.

3.1.14. **Publicație lunară:** publicație care apare maximum odată pe lună și cel puțin de cinci ori pe an.

3.1.15. **Publicație periodică:** publicație care apare de maximum patru ori pe an.

3.1.16. **Publicație națională:** publicație care este difuzată în fiecare raion al Republicii Moldova.

3.1.17. **Publicație regională:** publicație care este difuzată în cel puțin două raioane, nu însă în toate raioanele Republicii Moldova.

3.1.18. **Publicație locală:** publicație care este difuzată în maximum un raion, o localitate, sau localități ale aceluiași raion al Republicii Moldova.

3.1.19. **Publicație cu plată:** publicație care are preț de vânzare și din a cărei difuzare editura obține încasări.

3.1.20. **Exemplar plătit:** fiecare exemplar din difuzarea căruia editura a obținut încasări.

3.1.21. **Publicație gratuită:** publicație care nu are preț de vânzare și din a cărei difuzare editura nu obține încasări.

3.1.22. **Exemplar gratuit:** fiecare exemplar din difuzarea căruia editura nu a obținut încasări.

3.1.23. **Supliment:** publicație cu apariție regulată sau neregulată, difuzată împreună cu o publicație de sine stătătoare, ca anexă sau inserată în publicația de sine stătătoare, cu mențiunea scrisă că este un supliment al unei publicații de sine stătătoare.

3.1.24. **Tiraj brut:** numărul de exemplare preluate de editură sau de un intermediar al acestuia (firmă de transport sau difuzare) de la tipografie, pe bază de documente contabile.

3.1.25. **Exemplar livrat:** fiecare exemplar a publicației care a fost transferat din posesia tipografiei (unde a fost tipărită) în posesia editurii.

3.1.26. **Exemplar difuzat:** fiecare exemplar al publicației auditate, pentru care se poate dovedi pe bază de acte că a intrat în posesia utilizatorului final.

3.1.27. **Exemplar nedifuzat:** exemplar înregistrat de editură ca distrus, defect sau nelivrat.

3.2 Definiții specifice publicațiilor cu plată

3.2.1. **Exemplar vândut prin abonament:** exemplarul care a fost livrat firmelor specializate în servirea abonamentelor, sau pentru care s-a achitat în avans contravaloarea lor direct la editură și a fost livrat abonatului de către editură ori un intermediar al acestuia.

3.2.2. **Exemplar vândut cu bucată:** exemplarul vândut prin alte mijloace decât abonamentele. Exporturile se evidențiază separat.

3.2.3. **Abonament gratis:** exemplare care a fost livrate firmelor specializate în servirea abonamentelor, și din care editura nu a încasat bani.

3.2.4. **Exemplar promoțional:** exemplarul (al publicației cu plată) livrat prin alte mijloace decât abonamentele, în urma căreia editura nu a încasat bani.

3.2.5. **Exemplar gratis la cerere:** exemplar livrat prin alte mijloace decât abonamentele, în urma căreia editura nu a încasat bani și pentru care există o solicitare expresă din partea unui terț.

3.2.6. **Exemplar prin achitare reciprocă:** exemplarul din difuzarea căreia editura a beneficiat de anumite servicii sau a obținut anumite valori constituind contravaloarea exemplarului.

3.2.7. **Retur:** exemplar dat spre vânzare și care nu a fost vândut, fiind raportat de difuzor ca nevândut și înregistrat la editură pentru perioada corespunzătoare de audit.

3.3 Definiții specifice publicațiilor gratuite

3.3.1. **Punct de distribuție:** o locație identificabilă sau nu prin adresa poștală, spre care se livrează exemplare spre difuzare. Acestea pot fi: adrese, cutii poștale, evenimente, locuri publice, etc.

3.3.2. **Exemplare distribuite la evenimente:** sunt exemplare distribuite la evenimente, expoziții, show-uri, lansări, conferințe sau orice alte asemenea acțiuni întreprinse de editură în sine sau de un terț.

3.3.3. **Lista de protocol:** listă de adresați pe care editura o folosește în scopul difuzării exemplarelor promoționale.

3.3.4. **Exemplar gratuit returnat:** exemplarul (al publicației gratuite) trimise către distribuție, care a fost returnat de către distribuitor, precum și exemplarul înregistrat de editură ca distrus, defect sau nelivrat.

4. Descrierea procesului de audit

4.1. Editura membru al BATI depune o cerere de audit de tiraje la DA BATI.

4.2. După ce a obținut toate informațiile necesare, DA BATI înscrie publicația pe Lista de Audit BATI.

4.3. DA BATI oferă editurii respective un training de audit, pe parcursul căruia se clarifică toate aspectele auditului, sarcinile editurii, pregătirea auditului, etc.

4.4. Pe parcursul trainingului de audit, DA BATI explică modul în care editura trebuie să organizeze informațiile referitoare la cifrele de tiraj ale publicației ce urmează să fie auditată, prin utilizarea declarației de difuzare.

4.5. Editura completează declarația de difuzare și expediază DA BATI tabelul cumulativ. DA BATI verifică corectitudinea completării tabelului primit și – în cazul în care aceasta nu conține erori – o expediază auditorului. Dacă tabelul cumulativ a declarației de difuzare conține erori, DA BATI retrimite declarația editurii, care este obligată să facă corecțiile cerute.

4.6. Procesul de audit nu poate începe dacă declarație de difuzare conține erori.

4.7. DA BATI emite către editura factura de plată a taxei de audit, pe care editura trebuie să o achite, înaintea începerii auditului propriu-zis.

4.8. Dacă tabelul cumulativ a declarației de difuzare nu conține erori, respectiv taxa de audit a fost achitată, DA BATI face comanda de audit către auditor.

4.9. Auditorul ia legătura cu editura cu care agreează data și locul efectuării auditului, respectiv dă instrucțiuni cu privire la documentele și informațiile pe care editorul trebuie să le pregătească în vederea auditării.

4.10. Auditorul vizitează editura la data agreată și face auditul. Auditul constă în verificarea diverselor documente și informații legate de tipărirea, transportul, preluarea, vânzarea, raportările și contabilizarea diverselor exemplare ale publicației auditate, pentru perioada de audit.

4.11. Dacă e cazul, auditorul modifică cifrele din declarația de difuzare, pînă acestea corespund actelor și informațiilor verificate.

4.12. După terminarea auditului, auditorul emite un raport de audit, pe care îl prezintă editurii. Editura semnează raportul prezentat de auditor. Auditorul la rîndul său, semnează raportul (deja semnat de editură) și îl trimite către DA BATI.

4.13. DA BATI verifică raportul de audit. În cazul în care raportul nu conține obiecții și/sau nu face necesară revizuirea/repetarea auditului, DA BATI înscrie cifrele din raportul de audit în Certificatul de Difuzare BATI și publică Certificatul.

4.14. Odată cu publicarea Certificatului de Audit, auditul pentru perioada de audit respectivă se consideră închis.

5. Rolul, drepturile și responsabilitățile auditorilor

5.1. Auditul de tiraje BATI poate fi executat doar de experți contabili care dețin certificatele de calificare pentru auditul general și sunt incluși în Registrul de stat al auditorilor. În acest scop BATI va încheia un contract cu o firmă de expertiză contabilă.

5.2. CA BATI va constitui, întreține și aproba o listă cu experții contabili ai Auditorului, care urmează să realizeze auditul și să semneze raportul de audit și să semneze certificatul de audit alături de DA BATI.

5.3. Pentru realizarea auditului, auditorul va folosi prevederile prezentului regulament. Auditorii vor efectua auditurile la cel mai înalt nivel profesional.

5.4. În cazul unei lipse de proceduri sau dacă este necesară definirea unor noi termeni de difuzare sau stabilirea ori detalierea modului de încadrare sau de verificare a termenilor de difuzare, membrii BATI sau auditorul vor propune împreună amendamente sau noi reguli ori proceduri pe care le supune aprobării BATI. DA BATI este responsabil pentru adunarea, analiza și raportarea acestor situații către CA BATI.

5.5. La cererea BATI sau a editurilor, auditorii vor furniza consultanța necesară creșterii nivelului de calitate al auditurilor.

5.6. Auditorii care efectuează auditul au acces la toată corespondența referitoare la audit dintre membrii edituri și BATI.

5.7. Toate datele, informațiile și documentele cu care auditorii se întâlnesc pe parcursul auditului sînt secrete de afaceri. Auditorii sunt responsabili în păstrarea acestor secrete.

6. Rolul, drepturile și responsabilitățile editurilor

6.1. Editurile membre ale BATI au dreptul de a participa cu oricare din publicațiile editate la procesul de audit al tirajelor.

6.2. Editurile au dreptul de a fi informate la zi atît despre regulamentele referitoare la auditul de tiraje care sunt în vigoare, cît și despre modificările acestora.

6.3. Editurile sunt îndreptățite să li se ofere din timp de către BATI, respectiv auditori toate informațiile, clarificările și documentele necesare înțelegerii, pregătirii și execuției auditurilor.

6.4. Editurile sunt obligate să își auditeze în mod continuu publicațiile înscrise pe Lista de Audit BATI.

6.5. Editurile iau la cunoștință că odată ce se prezintă la audit, ele vor respecta RA BATI, precum și celelalte regulamente ce se referă la auditul de tiraje BATI.

6.6. Editurile au obligația de a furniza auditorului respectiv cu caracter limitat toate datele, informațiile și documentele cerute de către aceștia în vederea efectuării auditurilor, conform regulamentelor BATI în vigoare.

6.7. În cazul în care există o plîngere referitoare la execuția auditului, editurile trebuie să furnizeze BATI toate datele, informațiile și documentele cerute de BATI, în vederea analizei plîngerii.

6.8. Managementul editurilor este responsabil de furnizarea la timp și arhivarea tuturor datelor, informațiilor și documentelor cerute de BATI și auditor, în vederea efectuării auditurilor conform regulamentelor BATI.

6.9. Responsabilitatea pentru eventualele neregularități sau fraude, respectiv apărarea poziției editurilor în aceste cazuri revine pe deplin editurilor.

6.10. DA BATI are dreptul să participe la orice audit și să facă inspecții de audit, pe baza unei notificații prealabile către edituri. Accesul la documente și informații al DA BATI este limitat.

7. Perioada de audit

7.1. Perioada de audit este perioada calendaristică care se ia în calcul pentru auditul cifrelor de difuzare, pentru care editura completează declarația de difuzare, pentru care auditorii vor efectua verificările și vor redacta raportul de audit și pentru care DA BATI va elibera certificatul de difuzare.

7.2. Pentru toate publicațiile perioada de audit este semestrul I. (1 ianuarie–30 iunie), respectiv semestrul II. (1 iulie–31 decembrie ale anului). În cazul publicațiilor periodice ce apar odată pe an, perioada de audit este anul calendaristic.

7.3. Auditurile se vor executa pentru fiecare publicație înscrisă pe Lista de Audit BATI perioadă cu perioadă, în mod continuu și fără întreruperi. Din audit nu se poate exclude nici o apariție a publicației auditate (editurile trebuie să completeze în declarația de difuzare datele tuturor aparițiilor din perioada de audit).

7.4. Excepție de la perioada de audit definită mai sus este perioada de audit pentru auditul test, care se referă la publicațiile noi înscrise pe Lista de Audit BATI și care participă pentru prima dată la audit. Perioada auditului test este de un trimestru calendaristic.

7.5. Orice publicație reînscrisă pe listă se consideră publicație nou înscrisă pe Lista de Audit BATI.

7.6. Pentru a se putea face un audit test la o publicație nou înscrisă pe Lista de Audit BATI, publicația trebuie să aibă cel puțin o apariție în perioada respectivă.

7.7. În cazul în care o publicație a fost supusă auditului test pe perioada unui trimestru impar (trimestrul 1. sau trimestrul 3), următorul audit va fi efectuat pe perioada următorului trimestru (2., respectiv 4.), urmînd ca DA BATI să cumuleze datele celor două trimestre, după efectuarea celui de-al doilea audit. Toate auditurile următoare se vor efectua semestrial, conform paragrafului 7.2. și 7.3.

7.8. Auditurile ce se efectuează pe perioadele de audit din paragraful 7.2. trebuie închise cel mai tîrziu la finele semestrului calendaristic următor perioadei de audit (30 iunie pentru perioada de audit a ultimului semestru din anul precedent, respectiv 31 decembrie pentru perioada de audit a primului semestru din anul curent).

7.8. În cazul în care termenul de mai sus nu a fost respectat datorită editurii, BATI va emite către editura respectivă o factură de penalizare de 50% din taxa de audit a perioadei respective. Neplata taxei de penalizare la timp duce la excluderea publicației respective de pe Lista de Audit a BATI, respectiv la excluderea editurii respective din BATI.

8. Declarația de difuzare

8.1. În vederea efectuării auditurilor, fiecare editură trebuie să transmită auditorului o declarație de difuzare pentru publicația auditată, care conține cifrele de difuzare ale publicației (tabelul de declarație al cifrelor de difuzare, defalcat pe apariții, tipografii și canale de difuzare), respectiv DA BATI tabelulul cumulativ din declarație DA.

8.2. Declarațiile de difuzare trebuie trimise de către edituri cel mai târziu la finele trimestrului următor perioadei de audit (31 martie pentru perioada de audit a celui de-al doilea semestru al anului precedent, respectiv 30 septembrie pentru perioada de audit a primului trimestru al anului curent).

8.3. Forma și conținutul declarației de difuzare este stabilită de către CA BATI. Orice modificare a declarației trebuie comunicată membrilor și auditorilor cu cel puțin 2 luni înaintea termenilor de mai sus.

8.4. Excepție de la regula de mai sus se poate face doar în cazul publicațiilor noi înscrise pe Lista de Audit BATI, cazuri în care data transmiterii declarației de difuzare e la latitudinea editurii (în termeni rezonabili).

8.5. În cazul în care termenul de mai sus nu a fost respectat de către editura, BATI va emite către editura respectivă o factură de penalizare de 20% din taxa de audit a perioadei respective și va stabili un nou termen de furnizare a declarației de difuzare. În cazul în care nici acest termen nu este respectat, BATI va emite o nouă factură de penalizare către editura respectivă de 25% din taxa de audit pe perioada respectivă și va stabili un al treilea termen de furnizare a declarației de difuzare. Dacă nici acest termen nu este respectat, BATI exclude publicația respectivă de pe lista de audit, editura riscând să fie exclusă din BATI. Neplata taxelor de penalizare la timp duce la excluderea publicației respective de pe Lista de Audit a BATI, respectiv la excluderea editurii respective din BATI. Propunerile de excludere se fac de către DA BATI, în scris, către CA BATI.

8.6. Modelul Declarației de Difuzare se află în Anexa nr. 4 a prezentului regulament.

9. Declarație pe proprie răspundere

9.1. Pentru fiecare publicație auditată, editurile sînt obligate să furnizeze BATI declarațiile pe proprie răspundere, conform Capitolului 9. al Regulamentului de funcționare și Organizare BATI.

9.2. Declarațiile pe proprie răspundere conțin doar cifrele de difuzare pentru perioadele stabilite în Regulamentul de funcționare.

9.3. Pentru furnizarea declarațiilor pe proprie răspundere se va utiliza tabelul de difuzare utilizat pentru declarația de difuzare, completarea acestuia se face în același mod ca și pentru declarația de difuzare.

9.4. Declarațiile pe proprie răspundere trebuie transmise BATI cel mai târziu la finele lunii următoare perioadei de raportare pentru care se face declarația.

9.5. Declarațiile pe proprie răspundere ce nu sînt transmise la termenul de mai sus se consideră întîrziate. Publicația la care declarația pe proprie răspundere este întîrziată este suspendată de la audit, pînă nu se primește declarația. Odată cu publicarea declarațiilor pe proprie răspundere BATI face publică și lista întîrzierilor (titlul și editura publicației), precum și decizia de suspendare a publicației de la audit.

9.6. Declarațiile pe proprie răspundere întîrziate pot fi acceptate și publicate de către BATI doar dacă acestea au fost trimise cel mai târziu la două luni de la termenul nerespectat. Nerespectarea acestui ultim termen duce automat la ștergerea publicației de pe Lista de Audit BATI.

10. Încadrarea diverselor categorii de difuzare în declarația de difuzare

10.1. În vederea furnizării cifrelor de difuzare prin declarația de difuzare, editurile trebuie să utilizeze tabelul de declarație a cifrelor de difuzare.

10.2. Încadrarea unei ediții/apariții se face pe baza datei de intrare în difuzare a publicației, care se stabilește pe baza primei zi de intrare a ediției în difuzare. Toate exemplarele respectivei apariții vor figura pe același rînd al declarației de cifre de difuzare, indiferent dacă acestea au fost retipăriti, sau difuzarea acestora s-a făcut în alte zile.

10.3 Exemplarele ce corespund definiției din paragraful 3.1.24. se vor înscrie în categoria „Tiraj brut”.

10.4. Exemplarele ce corespund definiției din paragraful 3.1.20. se vor înscrie sub categoria „Vînzări”, la una din subcategoriile de mai jos:

- a) Exemplarele ce corespund definiției din paragraful 3.2.1. se înscriu în subcategoria „Abonamente”
- b) Exemplarele ce corespund definiției din paragraful 3.2.2. se înscriu în subcategoria „Cu bucata”

10.5. Exemplarele ce fac parte dintr-un acord de achitări reciproce se consideră vândute și se vor înscrie într-una din categoriile „Abonamente” sau „Cu bucată”, în funcție de forma de difuzare a exemplarelor respective.

10.6. Exemplarele ce corespund definițiilor din paragraful 3.1.22. și 3.2.5. se vor înscrie în categoria ”Difuzare gratuită”.

10.7. Exemplarele ce corespund definiției din paragraful 3.2.7. (pentru publicațiile cu plată), respectiv definiției din paragraful 3.3.4. (pentru publicațiile gratuite) se înscriu în categoria „Retururi”.

11. Algoritmi de calcul folosiți la declarația cifrelor de difuzare

11.1. Pe parcursul completării tabelului de declarație a cifrelor de difuzare, editurile trebuie să aibă în vedere o serie de algoritmi de calcul a diverselor categorii de tiraje.

11.2. Toate exemplarele ce sunt defalcate într-o categorie dată trebuie cumulate. De exemplu, dacă există trei firme ce vând publicația la bucată, cele trei cifre se adună.

11.3. **Media pe apariție:** suma tuturor exemplarelor dintr-o anumită categorie și perioadă de audit (raportare), împărțită la numărul de apariții din perioada respectivă.

11.4. **Media pe apariție pe zilele săptămânii:** suma tuturor exemplarelor dintr-o anumită categorie și perioadă de audit (raportare) a fiecărei zi a săptămânii (fiecare Luni, Marti, etc.), împărțită la numărul de apariții din zilele respective a săptămânii (nr. apariții din fiecare Luni, Marți, etc.) din perioada respectivă.

11.5. **Total vânzări:** suma tuturor exemplarelor defalcate în categoriile de exemplare vândute (abonamente + vânzări cu bucată).

11.6. **Total difuzare:** suma exemplarelor vândute și a celor difuzate gratuit (pentru publicații cu plată).

11.7. **Retururi:** în cazul în care retururile sunt raportate împreună pentru mai multe apariții de către o firmă de difuzare (astfel încât nu se pot identifica retururile apariție cu apariție), retururile se calculează ca medii ponderate a totalului dat spre difuzare pentru aparițiile respective.

Exemplu de calcul și înscriere a retururilor ce nu s-au raportat apariție cu apariție:

Firma cutare a preluat spre difuzare următoarele cantități:

- apariția n: 1.500 exemplare
- apariția n+1: 2.000 exemplare
- apariția n+2: 1.800 exemplare

După efectuarea difuzării, firma cutare a raportat un total de 700 retururi pentru cele trei apariții.

Se adună numărul de exemplare dat spre difuzare:

$$1.500 + 2.000 + 1.800 = 5.300 \text{ exemplare}$$

Se calculează ponderea fiecărei ediții din total (rotunjită la 2 zecimale):

$$1.500 : 5.300 = 28,30\%$$

$$2.000 : 5.300 = 37,73\%$$

$$1.800 : 5.300 = 33,97\%$$

$$\text{Total: } 100\% \text{ (verificare)}$$

Se proiectează ponderile de mai sus pe totalul reportat ca retururi (rotunjirea la întreg e absolut obligatorie):

$$28,30\% \text{ din } 700 \text{ ex.} = 198 \text{ ex.}$$

$$37,73\% \text{ din } 700 \text{ ex.} = 264 \text{ ex.}$$

$$33,97\% \text{ din } 700 \text{ ex.} = 238 \text{ ex.}$$

$$\text{Total: } 700 \text{ ex. (verificare)}$$

Cifrele astfel obținute se înscriu în dreptul fiecărei apariții:

Retur pentru apariția n (la firma cutare) = 198 exemplare

Retur pentru apariția n+1 (la firma cutare) = 264 ex.

Retur pentru apariția n+2 (la firma cutare) = 238 ex.

Este sarcina auditorului ca pe parcursul auditurilor să verifice dacă editurile au făcut calculele de mai sus în mod corect, respectiv dacă există erori, să ceară editurii să refacă calculele, până acestea sunt corecte.

12. Raportul de audit al difuzării

12.1. Raportul de audit al difuzării (în continuare: **raport**) este emis de auditor în urma finalizării verificării efectuate la editură și conține tabelul cumulativ al cifrelor de difuzare auditat, precum și opinia auditorului (observațiile referitoare la efectuarea auditului, probleme etc.).

12.2. Auditorul scrie raportul de audit, pe care îl trimite editurii la care a efectuat auditul, în termen de 7 zile lucrătoare de la finalizarea verificărilor pe teren. Editura trebuie să aprobe raportul și să-l contrasemneze, iar apoi să-l retrimită auditorului, în termen de 7 zile lucrătoare de la primirea raportului.

12.3. Raportul este trimis DA BATI în termen de 7 zile lucrătoare de la primirea lui din partea editurii.

12.4. DA BATI verifică conținutul raportului. Dacă raportul este cu opinie fără rezerve, adică nu conține observații pe baza cărora nu poate fi acceptat, sau necesită reluarea auditului, BATI eliberează certificatul de audit al difuzării.

12.5. În cazul în care procesul de audit trebuie reluat, auditorul trebuie să elibereze un nou raport de audit. Cheltuielile suplimentare datorate reluării auditului vor fi suportate de editură, respectiv auditor, în funcție de responsabilitatea lor pentru reluarea auditului.

13. Certificatul de audit al difuzării

13.1. Pe baza raportului primit de la auditor, care a fost verificat și găsit în ordine, DA BATI eliberează certificatul de audit al difuzării (în continuare: **certificat**).

13.2. DA BATI poate accepta doar rapoartele semnate de către auditor și contrasemnate de către editură.

13.3. Certificatul este eliberat în scris de BATI în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acestuia de la auditor, respectiv în formă electronică în termen de 7 zile lucrătoare.

13.4. Certificatul poartă semnătura DA BATI. Data la care DA BATI semnează certificatul se consideră data închiderii auditului pentru publicația și perioada respectivă.

13.5. Toate certificatele sunt publice și accesibile tuturor membrilor BATI. CA BATI poate decide asupra publicării (pe website-ul BATI, trimiterea de copii ale certificatelor către diverse destinații, etc.) certificatelor, sau a extraselor din certificate. Decizia de publicare se referă la toate certificatele eliberate de către BATI, fără excepție. CA BATI trebuie să comunice tuturor membrilor decizia asupra publicității certificatelor, la maximum 7 zile lucrătoare de la luarea deciziei.

13.6. BATI folosește trei standarde de certificate, conform următoarelor tipuri de publicații:

- a) Cotidiane cu plată și publicații care apar cel puțin de 2 ori pe săptămână (vezi modelul în Anexa nr. 1.)
- b) Publicații cu plată care apar de cel puțin odată pe săptămână (vezi modelul în Anexa nr. 2.)
- c) Publicații gratuite (vezi modelul în Anexa nr. 3.)

13.7. Fiecare certificat va conține următoarele:

- a) Sigla/emeblema BATI
- b) Titlul certificatului
- c) Perioada de audit
- d) Numele și datele publicației
- e) Datele locului unde se fac vânzarile de publicitate a publicației
- f) Datele BATI
- g) Codul de audit BATI
- h) Emblema publicației
- i) Semnăturile editurii, auditorului și a BATI, cu datele semnăturilor.

13.8. Cifrele de difuzare vor figura pe certificate după următoarele categorii:

- a) Pentru toate publicațiile:
 - I. Perioada
 - II. Numărul de apariții
 - III. Tirajul brut
 - IV. Total difuzat
 - V. Retururi
- b) Pentru publicațiile cu plată:
 - I. Vânzarile prin abonamente
 - II. Vânzările cu bucată
 - III. Difuzare gratis
- c) Pentru publicațiile gratuite:
 - I. Difuzare gratis

13.9. Cifrele de difuzare figurează în două moduri, în funcție de tipul publicației:

- a) Pentru cotidiane: mediile pe apariție a fiecărei zile a săptămânii (L, M, M, J, V, S, D) pentru perioada de audit
- b) Pentru publicațiile săptămânale și periodice: mediile pe apariții pentru perioada de audit.

14. Documente justificative necesare desfășurării auditului

14.1 Generalități

14.1.1. Auditorul trebuie să aibă acces liber și complet la toate evidențele și înregistrările întocmite de editură sau între acesta și terțe părți implicate în tipărirea și distribuirea publicației auditate. Refuzul acestui acces conduce în mod automat la anularea auditului și neeliberarea raportului de audit.

14.1.2. Toate evidențele și înregistrările trebuie întocmite pe fiecare ediție a publicației, cu excepția cazului în care există alte reglementări specifice ale BATI.

14.1.3. Auditorul începe verificarea unei publicații doar dacă s-a asigurat că editura i-a pus la dispoziție actele și informațiile necesare verificării cifrelor înscrise în declarația de difuzare.

14.1.4. Dacă auditorul descoperă orice intenție a editurii de denaturare a rezultatelor auditării respectivei publicații, acesta comunică în scris acest lucru DA BATI, în 24 de ore de la constatare. DA BATI va aduce acest lucru la cunoștința CA BATI cel târziu în prima ședință a sa, CA BATI putând propune Adunării Generale BATI excluderea membrului editor respectiv.

14.1.5. Intenția unei edituri de denaturare a rezultatelor auditării nu se face publică.

14.1.6. Editura trebuie să arhiveze/păstreze toate evidențele și înregistrările folosite pentru un audit pe o perioadă de 6 luni de la încheierea auditului.

14.2. Documente justificative necesare verificării tirajului brut

14.2.1. Pentru editura care își tipărește publicația la tipografia proprie, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) documente din care sa reiasă toate comenzile de tiraj
- b) documente justificatoare ale achiziției de hârtie aferentă publicației auditate: facturi și dovada achitării lor
- c) raportul de tipografie în care sunt precizate: consumul brut de hârtie pentru publicația tipărită, consumul net de hârtie; cantitățile medii de hârtie necesare tipării unui exemplar al publicației
- d) nota de predare încheiată între tipografie și editură sau factură de expediție între tipografie și editură sau alte documente justificative care să ateste transferul exemplarelor între tipografie și distribuție.

14.2.2. Pentru editura care tipărește publicația la alte tipografii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) contract încheiat între tipografie și editură valabil pentru perioada de audit
- b) factură de expediție între tipografie și editură sau alte documente justificative care să arate transferul exemplarelor între tipografie și editură
- c) facturile de plată dintre tipografie și editură, aferente publicației auditate
- d) dovada achitării facturilor de plată dintre tipografie și editură, aferente publicației auditate
- e) în cazul importului tirajului brut, în afara celor de mai sus: actele de vamă și însoțitoare ale transportului exemplarelor tipărite

14.3. Documente justificative necesare desfășurării auditului publicațiilor plătite

14.3.1. Documente necesare pentru abonamente

14.3.1.1. Pentru abonamente făcute în sistem propriu sau de către o companie proprie editurii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) facturi de plată între editură și abonat, precum și dovada achitării acestora de către abonat
- b) în cazul în care difuzarea se face direct de către editură, facturi de expediție semnate de editură și abonat sau alte documente care să ateste transferul exemplarului către abonat.

14.3.1.2. Pentru abonamente făcute prin intermediari, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) cerere din partea intermediarului în care se specifică numărul de abonamente, precum și perioada pentru care se solicită exemplarele pentru servirea abonamentelor
- b) facturi de plată de la editură către intermediar pentru abonamentele livrate și dovada achitării lor
- c) facturi de expediție semnate de editură și intermediar sau alte documente care să ateste transferul exemplarelor către intermediar
- d) orice alte documente solicitate de auditor pentru a atesta cererea, facturarea, livrarea abonamentelor

14.3.2. Documente necesare pentru vânzări cu bucată

14.3.2.1. Pentru exemplarele vândute prin difuzorii proprii editurii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) facturi de plată între difuzorul propriu și difuzorii terți și dovada achitării lor
- b) facturi de expediție semnate de difuzorul propriu și difuzorii terți sau alte documente care să ateste transferul exemplarelor către difuzor
- c) orice alte documente solicitate de auditor pentru a atesta cererea, facturarea, livrarea exemplarelor între editură și difuzor
- d) În cazul distribuirii prin vânzatori volanți, documentele din care reiese pentru fiecare apariție numărul de exemplare livrate spre difuzare și numărul de exemplare nevândute

14.3.2.2. Pentru exemplarele vândute prin intermediari, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) facturi de plată între editură și difuzor și dovada achitării lor
- b) facturi de expediție semnate de editură și difuzor sau alte documente care să ateste transferul exemplarelor către difuzor
- c) orice alte documente solicitate de auditor pentru a atesta cererea, facturarea, livrarea exemplarelor între editură și difuzor

14.3.3. Documente necesare pentru returnări

14.3.3.1. Pentru exemplarele date spre vânzare la difuzorii proprii editurii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) facturi de plată pentru retur, încheiate între difuzor și editură
- b) facturi de expediție semnate de difuzor și editură sau alte documente care să ateste existența returnurilor raportate de către difuzor

14.3.3.2. Pentru exemplarele vândute prin difuzori ce nu sunt proprii editurii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) facturi de plată pentru retur încheiate între difuzor și editură
- b) facturi de expediție semnate de difuzor și editură sau alte documente care să ateste existența returnurilor raportate de către difuzor.

Este responsabilitatea editurii să solicite și să obțină avizele de retur de la distribuitori.

Editura va pune la dispoziția auditorului actele doveditoare ale returnurilor, inclusiv ale predărilor către centrele de colectare a materialelor refolosibile.

14.3.4. Documente pentru exemplarele în barter (achitări reciproce)

14.3.4.1. Pentru a justifica exemplarele în barter, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) contracte de barter valide încheiate cu partenerii/distribuitorii, în care se menționează numărul de exemplare distribuite din fiecare apariție și perioada pentru care se realizează barterul
- b) facturi de expediție semnate de editură și partener sau alte documente care să ateste transferul exemplarelor către terți

14.3.5. Documentarea exemplarelor gratuite

14.3.5.1. Abonamente gratis

- a) decizia de acordare sau cererea aprobată de o persoană abilitată din partea editurii
- b) facturi de expediție semnate de editură și difuzor sau alte documente care să ateste transferul exemplarelor către difuzor

14.3.5.2. Exemplare difuzate gratuit la cerere

- a) existența unei cereri valide din partea unui terț sau a unui contract în care se stipulează clar numărul de exemplare solicitate, precum și perioada pentru care acestea sunt
- b) facturi de expediție semnate de editură și difuzor, sau alte documente care să ateste transferul exemplarelor către destinatarul final

14.3.5.3. Exemplare promoționale

- a) decizia de acordare a exemplarelor promoționale din partea editurii
- b) factura de expediție semnate de editură și difuzor, sau alte documente care să ateste transferul exemplarelor către destinatarul final.

14.4. Documente justificative necesare desfășurării auditului publicațiilor gratuite

14.4.1. Pentru documentarea difuzării publicațiilor gratuite prin canalele descrise în paragraful 11.3.5. se vor prezenta aceleași documente care sunt cerute în acest paragraf.

14.4.2. Documentarea exemplarelor distribuite către puncte de difuzare determinate

14.4.2.1. Dacă distribuția este realizată de editură, sau de un distribuitor propriu editurii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) lista completă a punctelor determinate de difuzare aferentă fiecărei apariții în parte
- b) acord de distribuție valabil pentru perioada auditată, încheiat pentru locația unde este amplasat punctul de difuzare, care să menționeze adresa poștală a acestuia
- c) facturi de expediție semnate de ambele părți sau orice alt document care să ateste transferul exemplarelor către punctul determinat de difuzare

14.4.2.2. Dacă distribuția este realizată prin intermediari, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) lista completă a punctelor determinate de difuzare aferentă fiecărei apariții în parte
- b) acord de distribuție valabil pentru perioada auditată, încheiat pentru locația unde este amplasat punctul de difuzare, care să menționeze adresa poștală a acestuia
- c) facturi de expediție semnate de ambele părți sau orice alt document care să ateste transferul exemplarelor către punctul determinat de difuzare
- d) contract de prestări servicii încheiat între editură și intermediar, valabil pentru perioada de audit
- e) facturi de plată aferente serviciilor prestate în perioada auditată și dovada achitării lor.

14.4.3. Documente justificative pentru exemplarele distribuite către puncte de difuzare nedeterminate

14.4.3.1. Dacă distribuția este realizată de editură, sau de un distribuitor propriu editurii, editura trebuie să dețină toate facturile de expediție semnate de editură și de responsabilul de punctul de difuzare, sau orice alt document care să ateste transferul exemplarelor către responsabilul de punctul de difuzare.

14.4.3.2. Dacă distribuția este realizată prin intermediari, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) facturile de expediție semnate de editură și de responsabilul de punctul de difuzare, sau orice alt document care să ateste transferul exemplarului către responsabilul de punctul de difuzare
- b) contract de prestări servicii încheiat între editură și intermediar, valabil pentru perioada de audit
- c) facturi de plată aferente serviciilor prestate în perioada auditată și dovada achitării lor

14.4.4. Documentarea distribuției la evenimente

14.4.4.1. Dacă evenimentul este organizat de editură sau de o companie proprie editurii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) decizie din partea managementului de a distribui publicația gratuită la evenimentul respectiv
- b) dovada organizării evenimentului respectiv
- c) facturile de expediție semnate de editură sau un mandat al acestuia și de responsabilul de eveniment, sau orice alt document care să ateste transferul exemplarelor de la editură către responsabilul de eveniment

14.4.4.2. Dacă evenimentul este organizat de o companie care nu este proprie editurii, editura trebuie să dețină toate documentele de mai jos:

- a) contract încheiat între intermediar și organizator care prevede distribuția de publicații gratuite la acel eveniment
- b) decizie din partea managementului de a distribui publicația gratuită la acel eveniment
- c) facturi de expediție semnate de ambele părți sau orice alt document care să ateste transferul exemplarelor de la editură către responsabilul de punctul de eveniment.

14.4.5. Documente justificative pentru returnări ale publicațiilor gratuite

14.4.5.1. Pentru a putea dovedi returnul, editura trebuie să dețină documente justificative care să ateste numărul exemplarelor nedifuzate, sau transferul acestor înapoi la editură.

15. Programul de audit

15.1. Programul de audit (în continuare: **program**) este documentul intern agreat între BATI (DA BATI) și auditor, care reglementează procedurile de efectuare a auditurilor.

15.2. Programul va fi revizuit în mod continuu de DA BATI și auditor, în funcție de modificările regulamentelor BATI, respectiv de situația din teren. Programul de audit este agreat de către CA BATI – în acest sens DA BATI va prezenta CA BATI programele de audit agreate cu auditorul.

15.3. Programul de audit va cuprinde, între altele:

- a) modul de verificare a declarației de cifre de difuzare
- b) modul de interpretare a datelor de pe fișa publicației
- c) lista riscurilor ce derivă din activitatea de audit
- d) mărimea și frecvența mostrelor de date ce trebuie analizate pe parcursul auditurilor
- e) documentația internă a auditorilor ce trebuie utilizată pentru administrarea auditurilor, respectiv controalele de audit
- f) algoritmi de calcul a diverselor categorii de tiraje
- g) modul în care trebuie comparate cifrele declarate de edituri cu documentația specifică
- h) metodologia de concepere a raportului de audit

16. Inspecția auditurilor

16.1. În scopul menținerii procesului de audit la cel mai înalt nivel profesional, DA BATI are obligația de a participa personal la audituri.

16.2. DA BATI trebuie să participe cel puțin o dată pe an la câte un audit în fiecare categorie de publicație definită în capitolul 3.1.:

- a) Publicație cotidiană – cel puțin 1 inspecție pe an
- b) Publicație săptămînală – cel puțin 1 inspecție pe an
- c) Publicație lunară – cel puțin 1 inspecție pe an
- d) Publicație periodică – cel puțin 1 inspecție pe an
- e) Publicație națională – cel puțin 1 inspecție pe an
- f) Publicație regională – cel puțin 1 inspecție pe an
- g) Publicație locală – cel puțin 1 inspecție pe an
- h) Publicație gratuită – cel puțin 1 inspecție pe an

16.3. DA BATI va discuta cele aflate pe parcursul inspecțiilor cu auditorul, cu scopul îmbunătățirii procesului de audit. Dacă este necesar, DA BATI împreună cu auditorul vor modifica programul de audit.

16.4. Accesul DA BATI la datele și informațiile editurilor este limitat.

17. Taxele de audit

17.1. Taxele de audit sunt taxele pe care le percepe auditorul pentru serviciile prestate, cărora BATI le adaugă o marjă de administrare.

17.2. Taxele de audit sunt stabilite de către Adunarea Generală BATI, pe baza contractului dintre BATI și auditor, respectiv a necesarului de administrație a auditurilor de către BATI.

17.3. Taxele de audit sunt suportate integral de către editura publicației auditate.

17.4. Taxele de audit sunt achitate de editură în avans și integral.

17.5. Taxele de audit ale BATI sunt făcute publice.

Publicatia:

Adresa redactiei:

Telefon, fax:

Periodicitate:

Forma difuzarii:

Aria de difuzare:

Publicitate:

Telefon, fax:

e-mail:

ASOCIATIA B.A.T.I.

Adresa: str. Puskin, 22, MD 2012, Chisinau

Telefon, fax: 23 21 32

e-mail: office@bati.md

web: www.bati.md

IDNO: 1009600038029

	Perioada	Nr. de aparitii	Tiraj Brut (tiparit)	Vanzari		Total Vanzari	Difuzare gratis	Retururi	Total Difuzat
				Abonare	cu Bucata				
nr. Exemplare									
1	2	3	4	5	6	7=5+6	8	9	10=7+8
Media pe aparitie [Среднее значение]	Luni	24							
	Marti	24							
	Miercuri	24							
	Joi	24							
	Vineri	24							
	Simbata	0							

Auditor

Data

Director editura

Data

Director de audit BATI

Data

Semnatura

Semnatura

Semnatura

Publicația:

Adresa redacției:

Telefon, fax:

Perioadă de timp:

Forma difuzării:

Aria de difuzare:

Publicitate:

Telefon, fax:

e-mail:

ASOCIATIA B.A.T.I.

Adresa: str. Puskin, 22, MD 2012, Chisinau

Telefon, fax: 23 21 32

e-mail: office@bati.md

web: www.bati.md

IDNO: 100960038029

	Perioada	Nr. de aparitii	Tiraj Brut (tiparit)	Vanzari		Total Vanzari	Difuzare gratis	Retururi	Total Difuzat
				Abonare	cu Bucata				
nr. Exemplare									
1	2	3	4	5	6	7 = 5+6	8	9	10 = 7+8
Media pe aparitie	01 Iulie - 31 Decembrie	24							

Auditor

Data

Semnatura

Director editura

Data

Semnatura

Director de audit BATI

Data

Semnatura

CERTIFICAT DE AUDIT AL DIFUZARII

2010 Iulie - Decembrie

Publicatia:
Adresa redactiei:
Telefon, fax:
Perioada de difuzare:
Forma difuzarii:
Aria de difuzare:

ASOCIATIA B.A.T.I.
Adresa: str. Puskin, 22
Telefon, fax: 23 21 32
e-mail: office@bati.md
web: www.bati.md
IDNO: 1009600038029

Publicitate:
Telefon, fax:
e-mail:

	Perioada	Nr. de aparitii	Tiraj Brut (tiparit)	Total Difuzat	Retusuri
			nr. Exemplare		
	1	2	3	4	5
Media pe aparitie	01 Iulie - 31 Decembrie	24			

Auditor	Director editura	Director de audit BATI
Data	Data	Data
Semnatura	Semnatura	Semnatura

© 2010 Asociatia "BATI"

ANEXA nr. 4

Modelul declarației de difuzare

Declarația de difuzare este formată din două părți:

- Tabelul de declarație a cifrelor de difuzare
- Fișa publicației

Tabelul declarației cifrelor de difuzare

Tabelul este defalcat pe fiecare apariție, tipografie, firmă (canal) de difuzare, respectiv formă de difuzare (exemplare vândute sau rgatuite) a publicației.

Tabelul însumează datele detaliate într-un tabel cumulativ, a carui structură este echivalentă ce cea a certificatului de aduit al difuzării.

Tabelul declarației cifrelor de difuzare se va utiliza de către edituri atît pentru declarația de difuzare, cît și pentru declarațiile pe proprie răspundere.

Fișa publicației

La fiecare declarație de difuzare, editura trebuie să furnizeze următoarele:

- Datele editurii:
 - Numele editurii
 - Numele și datele de contact ale managementului editurii (inclusiv e-mail și nr. de telefon mobil): director, respectiv directorii de publicitate, difuzare și marketing
- Datele publicației:
 - Titlul
 - Descrierea conținutului publicației (conform anexei nr. 2 din regulamentul de organizare și funcționare BATI)
 - Frecvența de apariție
 - Aria de difuzare
 - Forma difuzării
 - Prețul de copertă
 - Tarifele de abonament
 - Suplimente ale publicației
- Datele tipografiei/tiparului:
 - Numele
 - Dacă tipografia este proprie sau nu
 - Dacă tipopgrafia este în afara Republicii Moldova sau nu
 - Tirajul mediu brut al publicației din ultimul trimestru
- Datele difuzorilor/difuzării:
 - Numele tuturor firmelor care difuzează publicația
 - Forma de difuzare a fiecarui difuzor (abonamente, cu bucata, etc.)